

УДК 351.74/76

ОКСАНА АНАТОЛІВНА ФЕДОРЕНКО,

*молодший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем кримінальної поліції
Національної академії внутрішніх справ (м. Київ)*

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОПТИМІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Взаємодію поліції та громадськості полягає у тому, що поліція працює, враховуючи думку громадськості щодо проблем безпеки та публічного порядку на території обслуговування. Адже однією з базових потреб людини – є потреба у безпеці. Від її рівня в суспільстві залежить добробут людей, від швидкого й ефективного реагування на злочини – їхня захищеність, а від превентивної роботи – менша кількість правопорушень і злочинів в майбутньому. Так співпраця поліції та громадськості – один із найкращих способів її забезпечити, а постійна їх взаємодія посідає особливе місце у системі державного управління заради спільного безпечного простору. Це обумовлено, насамперед, функціями які покладені на працівників поліції, які вони виконують у соціумі, а також здійсненням їх діяльності у безпосередньому контакті з громадськістю

Діяльність поліції зарубіжних країн побудована на детальній регламентації взаємовідносин поліції та громадян, що закріплено в діючому законодавстві. Багато закордонних країн, будуючи стратегію партнерських відносин між поліцією та населенням, впроваджують її складові у власну професійну діяльність

У Європі простежується чітка тенденція повніше інтегрувати поліцію в громадянське суспільство і наближати її до населення. Така взаємодія має назву Community Policing (CoP), яку організація безпеки та співробітництва у Європі (ОБСЄ) у 2008 р. визначає як організаційну стратегію, що розуміється як взаємне співробітництво поліції та громади (суспільства) для ефективнішої протидії злочинності, страх перед злочинами, протидії фізичній або моральній шкоді, розпаду добросусідських відносин, щоб покращити якість життя для всіх [1].

У Великобританії в результаті активного співробітництва поліції та населення з питань забезпечення належного правопорядку розроблено та впроваджено багато специфічних операційних стратегій (консультативні групи, піші патрулювання, контактне патрулювання, публічні констеблі, поліцейські крамниці, поліцейські приймальні, сусідське спостереження, маркування власності, цільове патрулювання тощо) [2].

У Чехії законодавство передбачає достатньо широкі повноваження громади у сфері забезпечення публічного порядку. З метою реалізації громадами завдань у сфері забезпечення правопорядку у Чехії функціонує інститут поліції громади (міста), муніципальної поліції, що створюється відповідним органом місцевого самоврядування та підпорядковується йому [3].

У Німеччині діяльність поліції розглядається як складова загальної концепції підтримання правопорядку, що передбачає всебічну орієнтованість поліції на взаємодію з населенням. Опора на населення виступає передумовою ефективної поліцейської діяльності. Головним завданням поліцейських Німеччини визначено постійне, незалежне від обставин встановлення та підтримка контактів з громадянами, громадськими угрупованнями, установами та організаціями певної ділянки

У багатьох поліцейських округах Німеччини були проведені опитування населення щодо їх очікувань стосовно дільничних служб. Результати опитувань засвідчили, що поряд з такими очікуваннями як видима присутність поліції, близькість поліцейської дільниці до місць проживання, професійне вирішування завдань, важливими є також доступність у спілкуванні, консультування у межах профілактичної роботи, доброзичливе ставлення до громадян, відповідний зовнішній вигляд працівника поліції [4].

Необхідно зазначити, що забезпечення публічної безпеки та порядку, визначається пріоритетним, комплексним за характером напрямком роботи поліції в європейських державах. Вивчення зарубіжного досвіду поліції у попередженні злочинів, аналіз участі громадськості у охороні публічної безпеки та громадського порядку, протидії правопорушенням втілити кращий досвід в діяльність працівників поліції України, створення концептуальних засад превентивної діяльності в попередженні злочинів, розширенні та поглибленні взаємодії між підрозділами Національної поліції України та населенням.

Список бібліографічних посилань

1. Голуб М. В. Community Policing: сутність та складові елементи. *Право і Безпека*. 2012. № 1 (43). С. 62–67. URL: <http://old.pb.univd.edu.ua/?controller=service&action=download&download=21059> (дата звернення: 14.03.2019).
2. Матюхіна О. П. Поліція Великобританії: сучасні тенденції розвитку та управління : монографія / за заг. ред. О. М. Бандурки. Харків : Консум, 2001. 130 с.
3. Zákon ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení), 128/2000 Sb. URL: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128> (дата звернення: 14.03.2019).
4. Анисимков В. М. Зарубіжний досвід підготовки керівників поліції // Розвиток науки управління і проблеми формування навчальних дисциплін в сучасних умовах : матеріали I Європейського конгресу з питань управління якістю роботи поліції. С. 29–31.

Одержано 26.03.2019

УДК 343.375(477)

РУСЛАН СЕРГІЙОВИЧ ФИЛЬ,

кандидат юридичних наук, начальник 2-го науково-дослідного відділу науково-дослідної лабораторії криміналістичної та спеціальної техніки Державного науково-дослідного інституту МВС України (м. Київ);

 <https://orcid.org/0000-0002-5680-875X>

КЛАСИФІКАЦІЯ ПОТЕРПІЛИХ ВІД ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ

Результати інтелектуальної діяльності відіграють дедалі більшу роль у суспільстві, причому не тільки в духовній, а й виробничій сфері, оскільки ринок прав інтелектуальної власності (далі – ПІВ) дозволяє його учасникам отримати значні прибутки. У результаті при порушенні ПІВ порушник для отримання власної вигоди завдає шкоду власникам об'єктів ПІВ. З метою правового забезпечення охорони прав на об'єкти промислової власності (далі – ОПВ) від злочинних посягань у Кримінальному кодексі України (далі – КК України) передбачена відповідальність за порушення прав на ці об'єкти. Так, ст. 177 КК України передбачена відповідальність за порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію, якщо це завдало матеріальної шкоди у значному розмірі; ст. 229 КК України – незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару, якщо це завдало матеріальної шкоди у значному розмірі; ст. 231 КК України – незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю, якщо це завдало істотної шкоди; ст. 232 КК України – розголошення комерційної або банківської таємниці, якщо це завдало істотної шкоди [1].

Кримінально-правові способи захисту права промислової власності передбачені КК України та застосовуються від імені держави за вироком суду у вигляді покарання до особи, винної у вчиненні злочину, і полягають у передбаченому законом обмеженні прав і свобод засудженого.

Досудове розслідування кримінальних правопорушень цієї категорії проводиться слідчими органів Національної поліції України.

Під поняттям «злочини проти права на об'єкти промислової власності» слід розуміти кримінально карані суспільно небезпечні винні дії суб'єктів, які посягають на права на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральних мікросхем, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію, торговельну марку, комерційне найменування, географічне зазначення та комерційну таємницю.

Обов'язковою ознакою повного змісту об'єкта злочинів проти прав на ОПВ є потерпілий – суб'єкт ПІВ. Згідно з ч. 1 ст. 421 ЦК України суб'єктом ПІВ є творець об'єкта ПІВ (автор, виконавець, винахідник тощо) та інші особи, яким належать особисті немайнові та/або майнові ПІВ. У загальноживаному значенні винахідником є той, хто винайшов або винаходить що-небудь; автором – той, хто написав будь-яку працю, твір, лист тощо або розробив будь-який план, проект тощо; творцем – той, хто створює матеріальні або духовні цінності або той, хто є автором чогось [2; 3].